

Stručné dějiny národa českého...

Podáváme v době kdy český národ má docíliti osamostatnění.

Sestavil Martin Hoffmann.

Josef I. (1707-1711)

Cisár Josef I. saršý syn a nástupce Leopolda I. byl panovník nadanný statečný a dbalý. Chtěl pokleslý stav země svých povznesiti ale ustavičné války překazily jeho dobré úmysly. Po šestiletém panování zemřel ve 33 roce věku svého, zůstaviv po sobě toliko deery. I nastoupil po něm bratr jeho

Karel VI. (1711-1740)

jakožto král český Karel II. Za jeho vlády skončeny dvě dlouholeté války: o dědičství španělské a válka s Turky přičiněním císařského vůdce prince Eugena Savojského. Na Turcích dobyto některých krajů, z nichž však jen Temešský banát trvale zůstal.

Karel VI. jsa jediným žijícím mužským potomkem rodu Habsburského, staral se aby země své zachoval rodu svému po přelíci (v ženském příbuzenstvu. I vydalpo delších úvahách nařízení, jež stalo se po schválení sněmů jednotlivých království a zemí zákonem. Zákon ten známý jako pragmatická sanke, stanovil.

1. Dědičné země rakouské mají zůstat vždy celkem nedělitelnými.
2. Dokud budou mužští potomci rodu Habsburského mají tito dle prvorozenství nastupovati.

3. Kdyby těchto nebylo mají na stupovati deery jeho dle pořadu prvorozenství, po nich teprve deery císaře Josefa a další ženské příbuzenstvo.

Dle tohoto zákona měla nastoupiti po smrti Karla VI. nejstarší jeho deera Marie Teresie, která od r. 1736 byla provdaná za Františka Štěpána Lotrinského, velkovévodu Toskánského.

Cisár Karel VI. uskutečnil některé opravy, jež zamýšlel zavésti jeho předchůdce, Cisár Josef I.

Tak zejména opravou krajské řízení zemské zmenšením počtu krajů. Řízení tak zvaný výbor zemský či stavovský jenž dosud od té doby trvá. Ten prováděl usnášení sněmů, staraje se zvláště o vybírání daní a užití jih k účelům, na něž byly povoleny. Za Karla VI. povznesl se opět průmysl i obchod. Cisár jsa přítelem umění, prováděl veliké stavby novým slohem "baroko", jako kostel sv. Mikuláše na malé straně a na Starém městě pražském, španělský sál na hrade pražském a j. (mistr slohu barokového u nás krajan K. Dientzenhofer.) Kromě změny stavitelského i malířského a sochařského těšilo se rozkvětu, oě zásluh si získali čeští umělci: Kupceky, Petr Brandl, Václav Reiner, otec a syn Brokoffové; od obou Brokoffů pochází většina soch na Karlově mostě v Praze.

Díl IV.

Dějiny zemí českých za vlády rodu Habsburského (od roku 1640)

Cisárna Marie Teresie.
Po smrti Karla VI. ujal se vlády dle pragmatické sanke deera jeho Marie Teresie, paní vynikajících darů těla i ducha. Než některé panovníci evropští hlásili se sami k dědičství rakouskému, nezbájece o slib daný Karlu VI. na šetření pragmatické sanke.

Největším nepřítelem mladé panovnice byl Fridrich II. král pruský jenž dobyt bohatého Slazska Kurfuerst bavorský Karel vtrhl do Horních Rakous i do Čech a dal se v Praze korunovati za krále českého, načež byl zvolen ve sněmně ve Frankfurtě císařem německým jakožto Karel VII.

V těžkém tomto postavení opatřila si Marie Teresie od sněmu uherského značné vojsko, jež vypudilo nepřítele z Rakous i Čech. Po stoupivší mírem ve Vladislavi r. 1742 zjedнала si na čas klidu a dala se v Praze korunovati. Než Fridrich obnovil nepřátelství a tak protáhla se válka až do smrti Karla VII. načež zvolen byl manžel Marie Teresie za císaře německého jakožto František Josef I. Ještě téhož roku uzavřen byl s Fridri-

chem mír v Drážďanech, jímž mu bylo trvale postoupeno nynější pruské Slezsko i s Kladnem.

V následujících sedm letech míru vykonala císařovna Marie Teresie mnohé opravy týkající se zvláště vojenství: zavedla pravidelné odvozy místo dosavadního najímání vojska, rozmožila počet pluků, zdokonalila dělostřelbu, založila vysokou školu vojenskou (akademii) v Novém městě za Vídní a pro vojny, který ve službě přišli k úrazu pořídila domy vysloužilých (invalidovny). Aby zvýšený náklad na vojsko obyvatelstvo snázeji sneslo, upravila vybírání berní a zrušila výsadu panstva neplatit daní pozemkových. Od blahodárné činnosti té opět odvrácena nestálými válkami. Mezi Francií a Anglií vypukl spor o vzájemné hranice osad jejich v Americe. Tu když v nastalé válce Rakousko odmítlo žádost Anglie za spojení, zavřela Anglie spolek s Fridrichem druhým, načež smlouven byl mezi Rakouskem a Francií příměřím knížete Kounice spolek, ku kterémuž přidalo se Sasko, Rusko a Švédsko. Tak povstala válka zvaná sedmiletá (1756-1763), v níž bojováno s rozličným štěstím. Velké porážky utrpěl Fridrich II. v slavné bitvě u Kolína od generála Dauna a vypuzen z Čech, a když pak vytáhl spojení rakouští, byl ještě někdy krátce poražen, jmenovitě též od slavného vojévůdce rakouského Laudona. Avšak pro nesvornost spojených vždy se podařilo, Fridrichovi z nebezpečí se vyprostiti, až konečně vyčerpány byly síly mocností a proto uzavřen mír v Hubertsburce r. 1763, jímž poměry před válkou obnoveny.

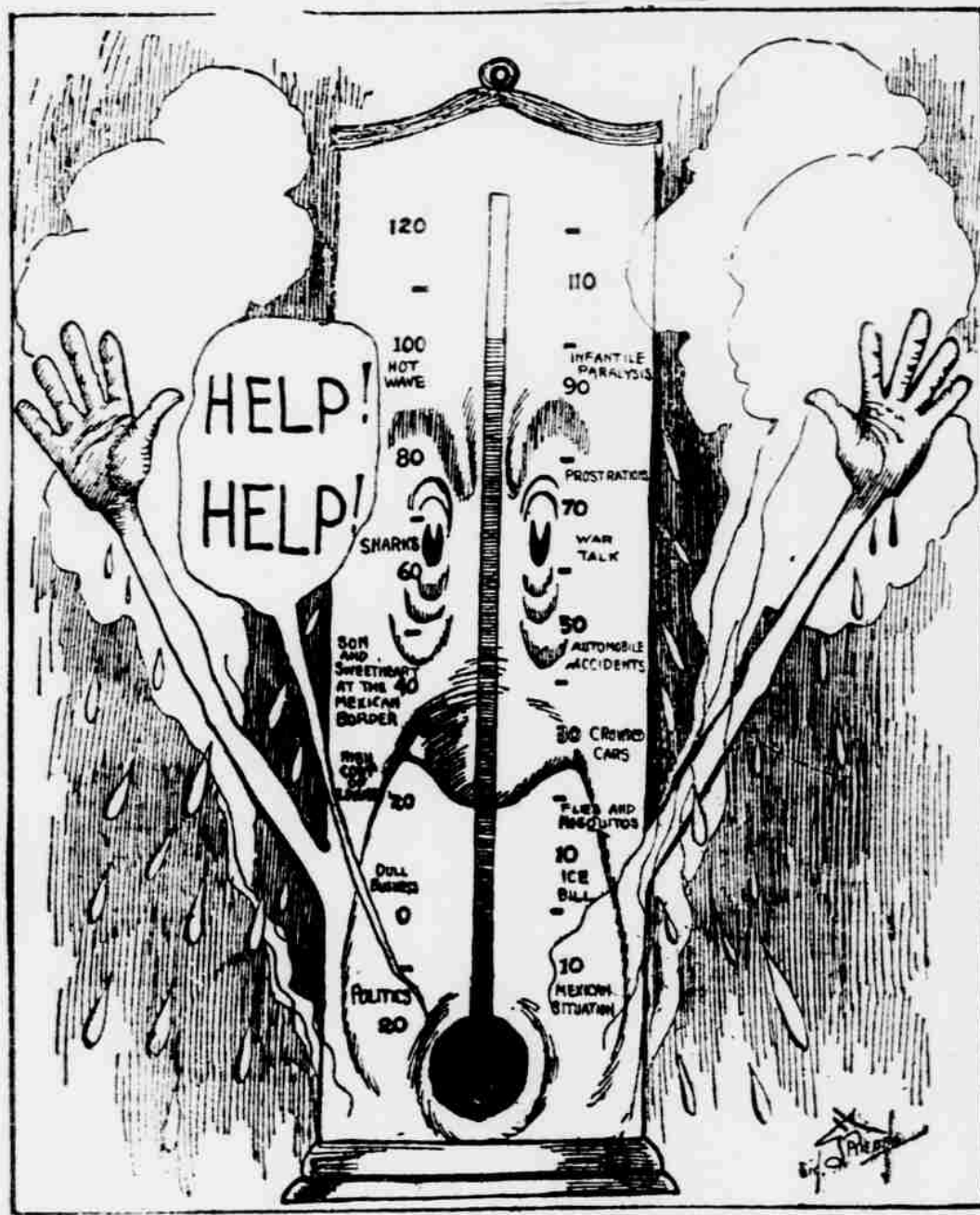
Po složení zbraní pokračovala císařovna Marie Teresie ve svých opravách ve vnitř říši. Pečujíc o hmotný blahobyt svých poddaných podporovala průmysl obchod a zemědělství. Robotním patentem snížila roboty na polovici. I o duševní blahobyt se starala cířovna, zvelebujíc školství. Opravy ve školství rozhodněji zahájeny byly r. 1773 zrušením řád jesuitský zvláště bullon, vydanou od papeže Klimenta XIV. Ze jmění jesuitských kolejí a residencí v Čechách, jež ceněno na 16 mill. K. zřídila Marie Teresie fond studijní, t. j. základ na vydržování škol. Školy vysoké i střední obsazeny byly profesory ze sta vu světského i z řádu pobožných škol neboli piaristů. Také školství obecné zveleboeno zřizováním škol hlavních ve městech a škol obecných (trivialních) v městečkách a vesnicích při farních kostelech. Na Moravě zřízeno arcibiskupství olomoucké a biskupství brněnské. Marie Teresie opravila též soudnictví, zrušíc právo útrpné (t. j. mučení, jehož se do té doby užívalo k vynucení přiznání viny) a zřídila zvláštní soudy hrdelní (kriminální), osazovala je zkušenými právníky.

Za vlády její učiněn konec říši polské trojím dělením. Rakousku připadla Halíč a Bukovina. Císařovna Marie Teresie získala si velikými skutky svými vědomostí svých národů a nehynoucí památkou její hlásá krásný pomník, jež dal náš císař pan pramatěři své ve Vídní postaviti. (Pokračování).

Informace pro zavedení vodovodu

Když zavádí se vodovod na farmě, spotřeba vody pro dům často bývá zapomínána. Pouze na střeje se pamatuje. Zemědělská kolej praví, že se toto nedopatření často dá s malými výlohami napravit. Formáři, kteří si přejí nákresu jednoduchého vodovodu, mohou obdržeti informace u oddělení strojního koleje zemědělské v Lincoln (Agricultural Engineering Department of the College of Agriculture, Lincoln, Neb.)

Tak co, je dosti teplo?

Zprávy z celého světa

V kongresu byly učiněny kroky k vyšetřování příčin náhlého zdražení bílého papíru a vyšetřování jest dvojnásob důležitou, poněvadž se týká takřka každého člověka ve Spojených Státech, jak obchodníka, který v časopisech oznamuje, tak i mnoha milionů amerických čtenářů. Takřka každý člověk ve Spojených Státech čte nějaké noviny a každý si to může dovoleti, poněvadž jsou lacinější, než kde jinde na světě. Jest však otázka, jak dlouho může tato láce potrvati při největších více než dvojnásobných cenách papíru a vůbec všech ostatních tiskařských potřeb. Některé velké anglické denníky v jiných velikých městech již oznámily zvýšení cen oznamek i listu a možno předpokládati, že není doba příliš daleká, kdy všechny ostatní musí následovati tohoto příkladu. Všechny denní listy v St. Louis, které byly dříve prodávány po centu, stojí nyní dva a v jiných městech se stejně v krátkosti objeví. Příčinou toho jest zase jen válka, jako vůbec zdražování všech výrobků a životních potřeb. Aspoň velkým továrnám to dalo příležitost k zvýšení ceny papíru a protože je v modě svalovati na válku, muselo se tak státi i v tomto případě. Zajímavost jest, že zdražování začaly všechny firmy zajednou a kongresník Mann, jenž podal návrh na vyšetřování, právem se domnívá, že se jedná o nezákonitě spiknutí proti němuž by měla vláda zakročiti. Nelze předvídati, bude-li zakročeni něco plátné, ale zajisté by mělo vésti k dobrému výsledku, neboť nejdůležitější se pouze o vydavatele jed notlivých časopisů, nýbrž o všechny lidi, jenž na konec musí nésti následky zdražování papíru, až vydavatelé budou donuceni ceny časopisů zvýšiti.

Evropská válka vstupuje ve třetí rok svého trvání; ve třetí rok bezpříkladného vraždění, strádání a obětí, a konec není dosud v dohledu. Jest vidno, že lord Kitchener viděl lépe do budoucnosti, odhadnuv trvání války minimálně na tři roky, nežli většina těch, kdož očekávali brzké shroucení Německa a jeho posluhů před obrovskou přesilou zemí, které se spojily proti temuto ustavičnému nebezpečí světového míru. Než časová lhůta zde mnoho nerozhoduje; porážka Německa jeví se býti dnes jasnější, než kdykoli jindy, a to nejen pro straníky spojeneč i nepředpojaté pozorovatele, ale co nejvíce platí, stává se konečně zřejmou i v centrálních velmocích pro ty, kdož chtějí viděti, a kteří se nechtějí sami sebe klamatí. Nápadný rozdíl, jaký se jeví v situaci na počátku druhého a třetího roku války, musí býti zřejmý každému, kdo sledoval průběh světo-

dějného zápasu. Jestliže první rok války musí býti zřejmý každému, kdo sledoval průběh světového zápasu. Jestliže první rok války byl rokem nadějí nesplněných, rok druhý rokem nadějí zlamanych, rok třetí začíná neklamně ve znamení nadějí se plnících. Kdo si uvědomí plný význam situace na začátku druhého roku války, sezná teprve nyní, jak nebezpečná a pro spojence a jejich přátele zdánlivě beznadějná situace to byla. Ruská armáda, domněle úplně rozdržená, ztrácela v těchto dnech jeden opevněný bod za druhým; padla Varšava, Lvangorod, Kovno, Libava, Brest-Litovsk; teutonské hordy zdály se býti na nezadržitelném pochodu na severu na Petrohrad, v centru na Moskvu, na jihu na Oděsu. Pak přišla nezdařená spojenecká ofenziva, nedostatečně připravená v Champagni a u Loosu; a jakkoli postup rakouskoněmeckých sil na knsi ustal, bylo to přičítáno spíše zímě, nežli účinku této offensivy na západní frontě.

OPĚT NOVÁ KNIHA. Reznictví a uzenářství.

Pro české farmery a domácnosti vůbec vydána byla právě nová praktická kniha, pod názvem "Reznictví a uzenářství", v které obšírně roháno jest poučení o zabíjení dobytka, úheově a nakládání masa a o výrobě uzenin a kterou upravil Jan Janák. V knížce této nalezá se obšírné poučení o reznictví, o porážce hovozího i vepřového dobytka, o všech přípravách k tomu, jak zabíjeti, stahovati a vyvrhovati, jak zacházeti s kůží, jak vepře oškrabovati, sádlo škváriti, jak zabíjeti a stahovati i vyvrhovati ovece a různou drůbež. Mále jak vychlazovati zabíjet kusy, jak se má maso vysékat, tříditi, jak spotřebiti různé části hovozího, vepřového i skopového masa, jak zapékati pro letní potřebu, jak maso nakládati, při čemž uvedena je řada různých předpisů. Knička obsahuje též 41 vyobrazení a stojí 40 centů. V žádné domácnosti, kde se hotoví uzenice a j., zvláště na farmách kde se celé reznictví doma provádí, neměla by knížka tato scházeti. Za 40 centů v pošt. známkách posílá knížku Národní Tiskárna, 466 So. 12th Str., Omaha, Neb.

Kuřák nikdy neodstraní ostrým nožem, nechtěl se vydati v nebezpečí ortavy krve. Nejsnáze se jich zbavíme, vypaříme-li si před spaním důkladně nohy v horké vodě, načež je ručičkem v studené vodě smočeny obalíme a vlněným šatem obvážeme. Přes noc ztvrdlá kůže kuřáka ok tak hodně změkne, že je ráno tupým nožem pohodlně a lehce odstraníme.

Rozšiřujte tento časopis!

Nervosní lidé

budou zajisté s radostí čísti, že zdravotní jejich stav lze velmi rychle zlepšiti a celé nervové ústrojí znamenitě posíliti, budou-li bráti

SEVERŮV NERVOTON

(Severa's Nervoton) a sice ihned na začátku podobné nervové poruchy. Lék tento byl dostatečně vyzkoušen v léčení nervových chorob a ukázal svoji výtečnou léčivou vlastnost při

skleslosti mysle, nespavosti čili bezsennosti, nervovém vysilení, hysterii a nervose. Cena \$1.00

Pište si o cirkulář "Severův Nervoton. Kdy a jak jej užíváti." Jest zdarma.

Severovy Léky jsou na prodej ve všech lékárnách. Žádejte však výslovně jen Severovy léky a odmítejte nápodobeny. Nemá-li váš lékárník Severovy léky na skladě, objednejte si je přímo od nás.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

WALTER C. HRONEK právní zástupce

Všem právníckým záležitostem věnuje se ta nejlepší pozornost. Telefon 90.

Schuyler, Nebraska

W. B. Sadilek, Český právník a bondování abstraktor

SCHUYLER, NEBRASKA Room 2. P. O. Building

FRANK HAMPL, — registrovaný —

OPTIK

Jsem vždy připraven každému posloužiti se vším co do oboru, takže to nálež. Navštivte mne v menší zlatnickém obchodu

v Howells, - Nebraska

DR. J. J. WARTA,

český specialista v nemocech očí, uší, nosu, hrdla a upravování brýlí. 51 322 Rose Building OMAHA, :: NEBRASKA

R. S. HART, M. D. lékař a ranhojič

Zvláštní pozornost věnuje přípravě brýlí a prohlídce očí. — Tel. 982. SCHUYLER, NEBRASKA

Potřebujete-li něco z mého oboru, navštivte mne.

Mám velký sklad léků a lučebnin všech druhů. — Též mám ten největší výběr v nástěnném papíru, ve varnách a vyhlášených Rogersových barvách. — Prásku a jích příkrmu pro kone, hovozí dobytek a drůbež mám vždy na skladě. Též mám lék proti škrkavkám u prasat, který se všeobecně osvědčuje. — O Vaší přízeň vždy žádám.

JOHN W. KOZA, český lékárník Howells, :: Nebr.

Dr. J. W. Koutský ČESKÝ LÉKÁŘ

Prakti svou obmezuje výhradně na nemoci a prostředky laboratoré k rozpoznání a léčení nemocí vnitřních a operacích. — Ordinuje dopoledne v nemocnici a odpoledne od 2 do 6 hodin v úřadovně č. 405 No 24. Str. SO OMAHA, NEBR.

Koupel která následuje únavnou práci jest nejlepší zkouška každého mýdla. Kožní pory jsou otevřeny a kůže jest bolavá, což přivozeno jest velkým vedrem a pocením. Když mýdlo jest "prosto" alkali aneb jakýchkoliv silných přísad, nemůže vám ani v nejmenším ublížiti za jakýchkoliv poměrů. Nic jiného než čistě mýdlo vyšší hodnoty nemůže poskytnouti spokojenosti v takovémto čase kdy horka jsou největší.

Ivory Mýdlo bylo ve všeobecné potřebě již po mnoho roků ve všech nejlepších koleji a atletických místnostech. Jest prosto alkali jest jemné a hodnoty nejlepší.

IVORY SOAP 99% PURE